

La Santa Llúcia de 1982

Aquesta nit se celebrarà al pavelló firal de Remolins l'acte de lliurament dels premis de literatura catalana coneguts com a Nit de Santa Llúcia. Nascuts el 1951 de la mà de Josep M. Cruzet, fundador d'editorial Selecta i Llibreria Catalònia, estan organitzats per Òmnium Cultural des de 1961. En total s'atorguen vuit premis entre els quals destaquen el Sant Jordi de novel·la i el Carles Riba de poesia.

Josep Bayarri Raga

La trobada se celebra de forma itinerant alternativament entre Barcelona i altres ciutats de Catalunya. La d'aquest any serà la 65 edició. A Tortosa ja va tenir lloc la festa literària l'any 1982 a petició de la delegació territorial d'Òmnium Cultural. Òmnium es va constituir a Tortosa l'11 de setembre de 1971 presidit per Joan Martí Ferré acollint, a més de sectors del món de la cultura, amb el referent del canonge Manyà com a màxima expressió, a gent catalanista resistent com els germans Jordi i Josep M. Brull, Ramon Miravall, el mestre Manolo Martínez, el matrimoni Rodes-Gracià, els germans Ingla, el metge Maimó, Leandre Aymerich... entre d'altres. Des del primer moment, Òmnium tortosí estava molt compromès en la lluita en defensa de la democràcia i l'expressió nacional catalana, participant

activament a totes les iniciatives anti-franquistes. L'any 1975 assolí la presidència Francesc Renau i el 1982 ho era l'arquitecte Francesc March, quan Òmnium havia arribat a ser el referent cultural del govern de la Generalitat que feia poc havia creat els serveis territorials de Cultura a Tortosa.

En aquest context, a principi dels vuitanta s'havia produït una moguda de la vida cultural tortosina de forma independent i volen marcar distància de les institucions, aleshores ja dominades per les recent victòries de CDC. El fet més significatiu fou la creació del grup Estri, integrat per escriptors i pintors ja grans, joves promeses i sobretot joves estudiants a la Universitat de Barcelona. Una iniciativa del grup, coordinada per Rosa Sánchez, fou l'edició del recull *Mostra de Poesia Tortosa 1980*, amb obres de 19 autors entre els quals Gerard Vergés, Jesús Massip, Pérez Bonfill, Zoraida Burgos, els germans Roig Antó,

Com que faltava un local per encabir-hi tots els assistents es va buidar i condicionar l'estació d'autobusos, aleshores al carrer Despuig.

Ramon Miravall i Jesús Rodés.

La cultura a Tortosa es movia doncs als dos nivells l'oficial i l'alternatiu. La Festa de Santa Llúcia de 1982 fou l'expressió de l'oficialitat i esdevingué un gran èxit social. Hi eren presents el president Pujol, els consellers de Cultura i de Justícia, alts càrrecs arreu i també alcaldes, diputats, senadors i personalitats com Alexandre Cirici Pellicé, Josep Benet i Xavier Rubert de Ventós, entre d'altres. El fet que hi

assistís també el ministre Ernest Lluch, que per cert fou esbroncat per un reduït sector dels assistents, portà a la plana major del socialisme provincial. La premsa de l'època diu que al sopar, celebrat a l'antiga estació d'autobusos de la HIFE, van assistir-hi 750 persones i que l'acte tingué un gran ressò. La nota localista foren les danses tortosines i la rondalla del Canalero.

A més del 1982, en altres quatre

ocasions la Nit de Santa Llúcia ha respirat ambient de les Terres de l'Ebre motivat per haver obtingut el premi obres d'autors de la nostra terra. Dues vegades fou el Carles Riba de poesia: l'any 1981, l'incommensurable Gerard Vergés, amb *L'ombra rogenca de la lloba*; i el 1993, el també tortosí Albert Roig amb *Vedat*. Els altres dos guardons van correspondre al premi Sant Jordi de novel·la: el ja llunya 1959 fou Ricard Salvat qui el guanyava amb *Animals destructors de les lleis*; i, el més actual, el 2004, fou el rapitenc Emili Rosales amb *La ciutat invisible*. El 1969 Ramon Miravall, amb *Tortosa i els tortosins*, va obtenir el premi Catalònia de monografies promogut aquell any per editorial Selecta, però que no arriba a consolidar-se dins el cartell de Santa Llúcia. Em consta que altres autors ebrencs han participat a alguna de les convocatòries sense arribar al final. Concretament l'esmentat any 1982 es van presentar al Carles Riba obres de Jesús Massip, Josep Joan Moreso i Albert Roig, que merescueren una menció per part del jurat. Jo mateix havia aportat el recull de poemes *Teoria de la distància* el 1980, que no va passar de la primera votació. ■